

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 123/2016

Αθήνα, 16-5-2016

Ταχ/Δ/υση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ.
Τηλέφωνο : 210-3375039
FAX : 210-3375040

ΠΡΟΣ

Το Υπουργείο Οικονομικών,
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων,
Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων,
Τμήμα Γ' Διαχείρισης Πληροφοριακών
Συστημάτων

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ'αρ. Δ.Ε.Σ. ΥΠ. 1071416 ΕΞ 2016/10-5-2016
έγγραφό σας.

Ερώτημα : Σχετικά με το εάν ισχύει, κατά τη διενέργεια ένορκων διοικητικών
εξετάσεων (ΕΔΕ) από Οικονομικούς Επιθεωρητές της Διευθύνσεως
Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΣΥΠ) του Υπουργείου Οικονομικών, ο
περιορισμός του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 του
Υ.Κ. (ν.3528/2007).

1.- 1) Η ερωτώσα Υπηρεσία, η οποία, ανταποκρινόμενη στην αποστολή της
για τη διερεύνηση και εξιχνίαση ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων
ορισμένου χαρακτήρα που διαπράττονται από υπαλλήλους του Υπουργείου
Οικονομικών και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων, διενεργεί μεταξύ
άλλων και ΕΔΕ, προβληματίζεται ως προς το επιτρεπτό διεξαγωγής ΕΔΕ σε
προϊσταμένους Διευθύνσεων, Υποδιευθύνσεων και Τμημάτων εκ μέρους των
Οικονομικών Επιθεωρητών της Υπηρεσίας, αντίθετα προς τον περιορισμό του
τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 του ν.3528/2007, όπως ισχύει.

2) Στο έγγραφο του ερωτήματος επισημαίνεται πως η αποδοχή ισχύος της ως
άνω διάταξης και για τις ΕΔΕ που διενεργεί η Υπηρεσία επιφέρει σοβαρή
δυσλειτουργία της, καθώς στον Προϊστάμενο της ΔΕΣΥΠ και στους έξι (6)

Προϊσταμένους Τμημάτων της αντιστοιχούν, ως δυνητικά ελεγχόμενοι, πολλές εκατοντάδες Διευθυντών, Υποδιευθυντών και Τμημάτων.

II.- Νομοθετικό πλαίσιο, με την παράθεση των κρίσιμων διατάξεων

3) Στο άρθρο 126 του Υ.Κ. ορίζεται ότι:

«Παρ. 1. Ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.) ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τον προσδιορισμό των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.

Παρ. 2 (τελευταίο εδάφιο). Αν ο υπάλληλος, στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, είναι προϊστάμενος οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου, η εντολή για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ανατίθεται σε προϊστάμενο τουλάχιστον ίδιου επιπέδου οργανικής μονάδας...

Παρ. 5. Διατάξεις που προβλέπουν τη διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων οποιασδήποτε μορφής από ειδικά όργανα δεν θίγονται».

4) Στο άρθρο 84 παρ.7, δεύτερο εδάφιο, του Υ.Κ. ορίζεται ότι: «Οργανικές μονάδες είναι η Γενική Διεύθυνση, η Διεύθυνση, το Τμήμα, το αυτοτελές Τμήμα, το αυτοτελές Γραφείο, το μη αυτοτελές Τμήμα, το μη αυτοτελές Γραφείο, καθώς και τυχόν ενδιάμεσα επίπεδα διοίκησης, όπως αυτά προβλέπονται από τις οικείες οργανικές διατάξεις».

5) Στις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.3943/2011, όπως αυτές ισχύουν μετά τον ν.4110/2013 (Α' 17), ορίζονται τα εξής:

Στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι: «2. Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων έχει ως αποστολή τη διερεύνηση και εξιχνίαση σε όλη την Επικράτεια των ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων, που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό Νομικών Προσώπων και συγκεκριμένα:

α) Των ποινικών αδικημάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 216 - 218, 220, 222, 235 - 237, 239 - 244, 252, 254 - 259 και 261 του Ποινικού Κώδικα, της Φορολογικής, Δημοσιονομικής και Τελωνειακής νομοθεσίας και το Πειθαρχικό

Δίκαιο Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

β) Των πειθαρχικών παραπτώματων σε περιπτώσεις φαινομένων χρηματισμού, μετά από αυτόφωρη σύλληψη ή από συλλογή εμπειριστατωμένων καταγγελιών και σοβαρών υποθέσεων που έχουν ως συνέπεια απώλεια εσόδων του κράτους».

Στις παρ. 12 και 13 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι: «παρ. 12. Οι Οικονομικοί Επιθεωρητές της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, κατά τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προς διαπίστωση διαπράξεως πειθαρχικών παραπτώματων, δύνανται να προβαίνουν σε λήψη ενόρκων μαρτυρικών καταθέσεων επί της προκαταρκτικής εξέτασης, κατ' ανάλογη εφαρμογή των αντιστοιχών διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και των διατάξεων του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Ν.Π.Δ.Δ. . 13. Όταν άλλη υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών ενεργεί προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή προκαταρκτική εξέταση ΕΔ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις το Υπαλληλικού Κώδικα, για τα αδικήματα της παραγράφου 2, υποχρεούται να παραπέμψει τη σχετική υπόθεση στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων».

III.- Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

6) Η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, προς τον σκοπό διερεύνησης και εξιχνίασης μεταξύ άλλων των πειθαρχικών παραπτώματων της παρ. 2β του άρθρου 5 του ν.3943/2011, προβαίνει κάθε φορά στη «διενέργεια των απαιτούμενων διαδικασιών», κατά τη χαρακτηριστική διατύπωση στο άρθρο 60 του π.δ/τος 111/2014 (Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών).

7) Εξάλλου, παρατηρείται ότι οι ρυθμίσεις των παραγράφων, που προστέθηκαν στο άρθρο 5 του ν.3943/2011 με την παρ. 6 του άρθρου 12 του ν.4110/2013, έχουν ως βάση τη διάκριση ανάμεσα στη διάπραξη των ποινικών αδικημάτων αφενός και στη διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων αφετέρου. Η ίδια διάκριση ακολουθήθηκε και κατά τη σύνταξη του άρθρου 60 του π.δ/τος 111/2014.

Η μόνη πρόσθετη ως άνω παράγραφος, που είναι αναμφίβολα αφιερωμένη στη διερεύνηση πειθαρχικών παραπτώματων, είναι η παράγραφος 12 του άρθρου 5 του ν.3943/2011.

Αντίστοιχες είναι οι ρυθμίσεις στο άρθρο 60 παρ. 5Ια/αα, γγ και β/γγ του π.δ/τος 111/2014.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις γίνεται ρητή παραπομπή στην εφαρμογή των οικείων διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου.

8) Καθ' όσον αφορά στο επίμαχο άρθρο 126 του Υ.Κ. είναι συστηματικώς ενταγμένο στο Β' Τμήμα, επιγραφόμενο «πειθαρχική διαδικασία», που υπάγεται στο Ε' Μέρος του Υ.Κ., το οποίο περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις του πειθαρχικού δικαίου (βλ. τον νομοθετικό τίτλο του Ε' Μέρους).

9) Κατά συνέπεια, οσάκις έχει επιλεγεί αρμοδίως ως απαιτούμενη διαδικασία η της ΕΔΕ τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 126 του Υ.Κ., στο μέτρο όμως που η εφαρμογή τους δεν προσκρούει στις ειδικότερες ρυθμίσεις που αναφέρονται στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων και τον τρόπο εκπλήρωσης της αποστολής της.

10) Δυσχερώς, ως εκ τούτου, θα ήταν υποστηρίξιμη η ερμηνευτική εκδοχή ότι, στη διενέργεια ΕΔΕ από Οικονομικούς Επιθεωρητές της ΔΕΣΥΠ, δεν ισχύει ο περιορισμός του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 του Υ.Κ., όταν μάλιστα η ανάγκη εισαγωγής αυτού του περιορισμού υπαγόρευσε την σχετικά πρόσφατη νομοθετική μεταβολή στο άρθρο 126, με το άρθρο δεύτερο του ν.4057/2012. Επιπλέον, είναι σαφές ότι δεν τίθεται θέμα εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 126 προς την κατεύθυνση αποκλεισμού εφαρμογής του πιο πάνω εδαφίου, εφόσον φαίνεται ακριβώς να συμπεριλαμβάνεται στις διατάξεις που ρυθμίζουν την εν προκειμένω ενδιαφέρουσα ΕΔΕ και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 Υ.Κ., κατά ρητή παραπομπή.

11) Ενδείκνυται, ο αποκλεισμός εφαρμογής του ως άνω εδαφίου να επιδιωχθεί με διάταξη τυπικού νόμου, που θα μπορούσε να προσλάβει νομοτεχνικώς χαρακτήρα πρόσθετης παραγράφου του άρθρου 5 του ν.3943/2011 κατά την οποία «Για τις ένορκες διοικητικές εξετάσεις (ΕΔΕ), που διενεργούνται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών, δεν ισχύει το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 126 του Υ.Κ. (ν.3528/2007)».

Επ' ευκαιρία, επιβάλλεται η εισαγωγή νομοθετικών αλλαγών ενόψει της μη ικανοποιητικής διατύπωσης στις ρυθμίσεις του άρθρου 12 του ν. 4110/2013.

Ακόμη, πρέπει ο Κανονισμός Λειτουργίας και Καθηκόντων του Προσωπικού της Υπηρεσίας να προτείνεται από τον Γ.Γ.Δ.Ε., αλλά να θεσπίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, υποκείμενος σε δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

IV.- Απάντηση. 12) Κατ'ακολουθίαν των προεκτιθεμένων, και για τη διενέργεια ΕΔΕ από το προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών ισχύει ο περιορισμός του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 126 του ν.3528/2007, ο οποίος ενδείκνυται ν'αρθεί με τη θέσπιση ειδικής διάταξης του νόμου, σύμφωνα με όσα παραπάνω διευκρινίζονται.

Ο Γνωμοδοτών Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ